

بسم الله الرحمن الرحيم

فقه مقارن جلسه هشتاد و نهم ۱۳۹۷/۲/۱۷

آشنایی با مذاهب فقهی اهل سنت (۷)

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين و هو خير ناصر و معين الحمد لله و الصلاة على رسول الله و على آله آل الله لا سيما على مولانا بقية الله و اللعن الدائم على أعدائهم أعداء الله الى يوم لقاء الله

بحث ما در رابطه با مذاهب فقهی بود. به مذهب چهارم رسیدیم که مذهب حنابله است در رابطه با حنابله، حرف برای زدن خیلی زیاد است چون الان ما گرفتار حواشی همین مذهب حنبلی هستیم.

ولی در رابطه با احمد بن حنبل چند نکته قابل توجه است اولاً تعریف‌هایی از ایشان تحت عنوان امام المحدثین، الناصر لِدین و امثال این قضایا دارند.

مشهور این است که احمد ابن حنبل، فقیه نبوده در مباحث فقهی هم ایشان هیچ تبخّر ندارد محدث بوده و آثار او هم کتاب حدیثی است که همان مسند احمد ابن حنبل است.

منهج او هم معمولاً با منهج حدیثی بیشتر سازگار است تا منهج فقهی حتی ابن جریر طبری تعبیری دارد که می‌گوید اصلاً ما نمی‌توانیم از احمد ابن حنبل به عنوان فقیه نام ببریم. او در مباحث فقهی هم یک روایتی را به عنوان فتوا عَلَم می‌کند، این فقه نیست. این در حقیقت جایگزین کردن روایت به جای فتوا است.

بحث دیگر علت گسترش مذهب حنبلی است با این که مذاهب شافعی، حنفی، مالکی قبلاً بودند و آن‌ها از نظر فقهی، هم جایگاه ویژه‌ای داشتند. ولی حاکم وقت تلاش کرد که به هر نحوی است احمد بن حنبل را به نوعی تقویت کند و افکارش را گسترش بدهد. علت اصلی این بود که به نظر احمد ابن حنبل، اگر کسی حتی به زور حکومت را به دست بگیرد؛ متغلب باشد و کودتا کند و حکومت را به دست بگیرد، طاعت او واجب است. ولو این که فاجر هم باشد ما می‌توانیم او را امیر المؤمنین بنامیم و در نماز به او اقتدا کنیم و اموال شرعی را هم در اختیار او قرار بدهیم و اگر کسی خلیفه متغلب و کودتاگر را انکار کند این در حقیقت اختلاف بین مسلمین انداخته

«لو مات کانت میتته میتة جاهلیة»

ملاحظه کنید! چنین فتوایی را نه ابو حنیفه، نه شافعی، نه مالک هیچ‌کدام نداده‌اند؛ و بلکه تا حدودی با حاکمان وقت‌شان درگیر بودند.

خوب است دوستان در تعطیلات فصل تابستان یک تحقیقی تحت عنوان برخورد فقهای اربعه با حاکمان وقت داشته باشند. یا روش سیاسی ائمه اربعه در طول عمرشان چه بوده است؟ تعطیلات خیلی طولانی است، اگر انسان بتواند از ایام تعطیل استفاده کند خیلی خوب است من در طول عمر حوزوی خودم در روزهای تعطیل بیشتر مشغول بودم تا روزهای تحصیلی. چون در روزهای تحصیل آدم بیرون می‌رود دیداری با دوستان دارد و این‌ها ذهن انسان را کلاً بهم می‌ریزد، ولی در روزهای تعطیل انسان صبح بلند می‌شود مشغول کار می‌شود، یک نمازی می‌خواند و دوباره مشغول کار و مطالعه تا آخر وقت می‌شود. یعنی این یکنواخت بودن کار روزانه خیلی برای آدم مفید است این توصیه را از من داشته باشید. برای بعضی‌ها که تعطیلی پیش می‌آید همواره دید و بازدید و شب نشینی و از این قبیل کارها می‌کنند این‌ها به نظر من با زی طلبگی نمی‌سازد. من

این را بارها گفتم: من نمی‌گویم سمندر باش یا پروانه باش - گر به فکر سوختن افتاده‌ای جانانه باش.

کسی ما را مجبور نکرده بیاییم روحانی و طلبه بشویم ولی آمدیم طلبه شدیم امروز توقع حضرت ولیعصر ارواحنا فداه و توقع مردم از ما خیلی زیاد است، شاید صدها برابر توقعات پنجاه سال قبل است.

الان فضای مجازی، رسانه‌ها و غیره به تعبیر مقام معظم رهبری قتلگاه جوان‌ها شده است، آتئیست‌ها کفریات را تبلیغ می‌کنند، وهابی‌ها از یک طرف، مسیحی‌ها از یک طرف، اهل سنت از یک طرف! ولی ما جای دوستان روحانی‌مان را در فضای مجازی خالی می‌بینیم. توقع‌مان خیلی بیش از این است ما نمی‌خواهیم بگوییم نیستند.

الان لازم هم نیست که برای نشر فرهنگ اهل بیت و دفاع از فرهنگ اهل بیت به مسجد و حسینیه‌ای و یا راهپیمایی برویم همین‌طور که در خانه‌تان هستید نیز می‌توانید وارد بعضی از فضاهای مجازی و گروه‌ها و کانال‌ها بشوید و فرهنگ اهل بیت علیهم السلام را تبلیغ کنید.

چه بسا بچه شیعه‌ها که در این کانال‌ها دارند کار می‌کنند اشکالاتی دارند اشکالات این‌ها را آدم بگیرد. مخالفین و معاندین فعالیت دارند انسان بتواند به آن‌ها جواب بدهد الان فضای مجازی یک میدان جنگ تمام عیار است.

یعنی اگر واقعاً ما بخواهیم برای آن فرمایش امام صادق سلام الله علیه یک مصداق اتم به عنوان یک جهاد کبیر تعبیر بکنیم همین است. حضرت می‌فرمایند:

«علماء شیعتنا مرابطون في الثغر الذي يلي إبليس وعفاريتة»

بعد در آخر می‌فرماید:

«فمن انتصب لذلك من شيعتنا كان أفضل ممن جاهد الروم والترك والخزر ألف ألف مرة»

کسانی که در حوزه دفاع از کیان تشیع کار می‌کنند از یک میلیون رزمنده در میدان جنگ افضل هستند.

آقا امام صادق سلام الله علیه حرف بی‌ربطی نمی‌زند.

بعضی وقت‌ها در پاسخ به شبکه‌های وهابی، بعضی از دوستانی که فعال هستند دو ساعت برنامه دارند یک عزیزی می‌آید یک دفعه یک روایتی را مطرح می‌کند دو، سه دقیقه صحبت می‌کند تمام آن‌چه را که در این دو ساعت بافته بودند همه را به باد می‌دهد. این واقعاً جهاد کبیر است این واقعاً از یک میلیون رزمنده برتر است، لذا من از عزیزان تقاضا دارم که برای ایام تابستان‌شان برنامه ریزی کنند. کسانی که تبلیغ می‌روند تلاش کنند تبلیغ‌شان را یک مقداری طبقه‌بندی بکنند. این‌طوری نشود که مثلاً در حوزه روی یک مسائلی مطالعه کرده یک دفتری را نوشته فقط نوشته‌های دفترش را در هر شهر و روستایی می‌رود این‌ها را مطرح کند. بلکه باید ببیند در آن جامعه گرفتاری‌ها چیست؟ مسائل اخلاقی است، مسائل سیاسی است، مسائل عقیدتی است. بیاید بحث‌های این ۳۰ روز رمضان را طبقه‌بندی کند و چهار روز، پنج روز مباحث اعتقادی را مطرح کند مسائل سیاسی را مطرح بکند و مسائل اخلاقی را مطرح بکند و به شرح حال ائمه علیهم السلام و تاریخ ائمه علیهم السلام بپردازد و تاریخ علما و مراجع و بزرگان شیعه را مطرح بکند. یعنی یک طوری تنظیم بکند که در این یک ماه در هر کجا هست

«طیب دوار بطبه»

نهج البلاغه - خطب الإمام علي (ع) - ج ۱ ص ۲۰۷

به تعبیر شهید مطهری کالاهای مختلف فرهنگ اهل بیت را در این یک ماه در اختیار مردم قرار بدهد.

احساس کند امروز تکلیفش چیست؟ واجب برایش چیست؟ آن واجب را ادا کند و الان هم که متأسفانه یکی از بلاهای ناجوری که جامعه شیعه، گرفتارش شده که چه بسا بعدها هم این جریان ادامه داشته باشد، قضیه احمد الحسن است. این یک بلایی برای جامعه شده است و این‌ها رسماً اعلام کرده‌اند که برای تهیه سلاح تلاش کنید هر چه سلاح به دست‌تان می‌آید این‌ها را انبار کنید خودتان را مسلح کنید ما باید ۵۰۰ تا ۵۰۰ تا علمای نجف و قم را از دم شمشیر بگذرانیم و این‌ها از بین ببریم تا زمینه را برای آمدن حضرت مهدی ارواحنا فداه فراهم کنیم. به بعضی از روایات و غیره هم استناد می‌کنند.

دوستان عزیز! اگر خودتان را دوست دارید - من کاری به اسلام و انقلاب هم ندارم - خودتان را دوست دارید برای امنیت خودتان و زن و بچه‌تان تلاش کنید. در این زمینه هم مطالعات خوبی داشته باشید و هم روشنگری خوبی داشته باشید این بلایی است که عمدتاً در حوزه‌های ما آمده و ماها را گرفتار کرده که از منافقین و داعشی‌ها خطرشان بیشتر است.

کتاب‌های زیادی نوشته شده ان شاء الله ما هم در این تابستان احتمالاً در یکی دو جلد کتاب در مورد تناقضات این‌ها ارائه خواهیم داد.

در سایت ولیعصر هم ما یک فصلی را در رابطه با انحرافات احمد الحسن گذاشتیم، من از دوستان تقاضا دارم این بخش از سایت ولیعصر را ملاحظه کنند ما تلاش می‌کنیم جدیدترین مطالبی که در جلسات و غیره مطرح می‌شود در این سایت بگذاریم کتاب‌هایی که نوشته شده این‌ها را ما در این‌جا قرار می‌دهیم.

اخیراً هم چند تا کتاب نوشته شده یکی از کتاب‌هایی که خیلی خوب است و یکی از دوستان‌مان نوشته به نام رَه افسانه است این کتاب را مرکز تخصصی مهدویت چاپ کرده است.

به نظر من در کتاب‌هایی که تا به حال نوشته شده بهترین کتاب است، البته اشکالاتی هم ما بر کتاب داریم در ترجمه عبارت احمد الحسن بعضی جاها اشتباه ترجمه شده است. مثلاً بحث ضلالت را به گناه ترجمه کرده‌اند نه گمراهی این‌ها نکته‌های ظریفی است که باید به آن توجه شود.

اگر دوستان این کتاب را هفت، هشت بار از اول تا آخر خوب بخوانند مخصوصاً در چاپ جدید که نزدیک به ۱۰۰ صفحه ملحقاتی آوردند مطالب دسته‌بندی شده‌ی خوبی دارد و این را دوستان در بیست، سی صفحه تلخیص کنند تا همیشه مطلب آماده داشته باشند.

پرسش:

استاد! آیا این کتاب از کتاب آقای آیتی هم بهتر است؟

پاسخ:

این خیلی بهتر است. هر دوی‌شان از عزیزان خود ما هستند. ولی این جدیدتر و مفصل‌تر از کتاب آقای آیتی است. آن هم خوب است، پنج، شش کتاب بیشتر در این زمینه چاپ نشده همه را استفاده کنید.

این کتاب چاپ جدید ره افسانه را دوستان بگیرید و دقیق مطالعه کنید، ایشان مدارک خیلی خوبی را به دست آورده مناظرات متعددی با این‌ها داشته یعنی در حقیقت حرف‌های آقای شهبازیان کاربردی است.

پرسش:

بخشید استاد! احمد الحسن در عراق است؟

پاسخ:

نه احمد الحسن اصلاً معلوم نیست زنده است یا مرده است، ایشان مشهور است که یا در امارات و یا در کویت است. اخیراً هم در خبرها آمد که محمد بن سلمان، پول هنگفتی برای تبلیغ مرام خودش در اختیار ایشان قرار داده است.

پرسش:

جا و مکانش مخفی است

پاسخ:

بله. الان کاملاً مخفی است و اخیراً هم یک شبکه‌ای را به نام المنقذ راه انداختند که این خیلی خطرناک است یعنی تا بحال این‌ها در رسانه جهانی حضور نداشتند، اخیراً به این نتیجه رسیدند باید در رسانه‌های جهانی هم حضور داشته باشند.

سایت‌هایی به نام مهدیون و غیره دارند. این قضیه را دوستان خوب جدی بگیرند هم خودشان آگاهی داشته باشند و هم اطلاع رسانی بکنند من بارها در جلساتم گفته‌ام . من عمرم را با این فرق انحرافی گذراندم. با قطب‌های صوفی من جلساتی داشتم نه با آن پایین پایینی‌ها؛ با وهابی‌ها که دیگر شب هم که می‌خوابیم در خواب، با وهابی‌ها مناظره داریم! با کمونیست‌ها جلساتی من داشتم مناظرات متعددی داشتم. ولی -والله- من بی‌عقل‌تر، بی‌محتواتر از احمد الحسنی‌ها ندیدم. یعنی به قدری این‌ها از نظر دلیل و غیره بی‌محتوا هستند الغریقُ یتشبث بکل حشیش. یعنی روایاتی که این‌ها استدلال می‌کنند این روایت اگر دو درجه به نفع‌شان باشد نود و هشت درجه به ضررشان است.

عمده دلیل این‌ها حدیث وصیت شیخ طوسی در الغیبه است شما اگر همین را از دست این‌ها بگیرید این‌ها حرفی برای بیان ندارند.

پرسش:

ایشان اهل کجا است؟

پاسخ:

ایشان اهل بصره است تقریباً بین بصره و دیاله؛ شما توجه کنید این حدیث غیبت است یعنی از اول تا آخر این‌ها عمده دلیل‌شان این یک روایت است

«قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم - في الليلة التي كانت فيها وفاته - لعلي عليه السلام :

يا أبا الحسن أحضر صحيفة ودواة»

الغيبة - الشيخ الطوسي - ص ١٥٠

رسول الله شب وفاتش وصیتی کرد به امیرالمؤمنین فرمود قلم و کاغذی بیاورید و وصیت کرد، تا

می‌رسد که:

«...سيكون بعدي اثنا عشر إماما ومن بعدهم إثنا عشر مهديا ، فأنت يا علي أول الاثني عشر

إماما»

اضافه بر این که روایت ضعیف است علی ابن سنان مجهول است علی ابن سنان مشخص نیست

چه کسی است؟ احمد ابن محمد اگر خلیلی باشد کذاب است اصلاً ما کاری با این‌ها نداریم. اول

روایت را ببینید فقط من دو تا نکته می‌خواهم خدمت دوستان عرض کنم.

« فأنت يا علي أول الاثني عشر إماما سماك الله تعالى في سمائه»

خدای عالم تو را امام در آسمان‌ها قرار داده است

چه قرار داده؟

«عليا المرتضى ، وأمير المؤمنين ، والصدیق الأكبر ، والفاروق الأعظم ، والمأمون والمهدي ، فلا

تصح هذه الأسماء لاحد غيرك»

این اسماء علی مرتضی، امیر مؤمنین و غیره است و یکی از آن اسم‌ها هم مهدی است برای غیر

تو جایز نیست. صحیح نیست غیر از تو کسی به نام مهدی باشد.

- خوب دقت کنید- در آخرش می‌گوید:

« ثم يكون من بعده اثنا عشر مهديا ، (فإذا حضرته الوفاة) فليسلمها إلى ابنه أول المقربين

والاسم الثالث : المهدي »

صدر و ذیل روایت با هم در تعارض است! صدر روایت می‌گوید مهدی، برای غیر علی ابن ابیطالب

صحیح و جایز نیست در آخرش از مهدی نام می‌برد!

بچه چهار ساله هم این تعارض را می‌فهمد! در صدر روایت می‌گوید:

« فلا تصح هذه الأسماء لاحد غيرك »

آخر روایت می‌گوید:

«والاسم الثالث : المهدي»

اشکال اساسی دوم:

«حضرته الوفاة يسلمها إلى ابنه ... فإذا حضرته الوفاة فليسلمها إلى ابنه»

وقتی که وفات حضرت عسکری علیه السلام رسید وصیت را به فرزندش تسلیم می‌فرماید ...

وقتی وفات حضرت مهدی علیه السلام رسید این وصیت را به فرزندش تسلیم می‌کند

این می‌گوید وقتی حضرت مهدی آمد ظهور کرد، حکومت کرد وفاتش هم رسید این وصیت را به

فرزندش می‌دهد هنوز که حضرت مهدی نیامده، ظهور نکرده و حکومتی ندارد! شما چه کار دارید

می‌کنید؟! به همین دلیل این روایت، قبل از آنکه به نفع احمد الحسنی‌ها باشد، به ضررشان است.

خیلی ساده است! دلیل فلسفی، منطقی، تحقیقی، فقه الحدیثی نمی‌خواهد.

سه تا اسم دارد یکی عبدالله، یکی احمد و یکی مهدی است. این آقا که سه تا اسم ندارد می‌گوید من فقط احمد هستم این هم سومین اشکال است.

پرسش:

احمد الحسن می‌گوید من فرزند حضرت مهدی هستم؟

پاسخ:

بله او می‌گوید من فرزندم پنجم حضرت مهدی هستم نه فرزند بلاواسطه‌اش؛ اگر ادعای او صحیح باشد باید رسول اکرم بفرماید:

« فَإِذَا حَضَرْتَهُ الْوَفَاةُ فَلْيَسْلَمْهَا إِلَى ابْنِهِ الْخَامِسِ »

همان طوری که دارد حضرت مهدی هو الخامس من ولد ابنی موسی همه این‌ها اشکالاتی است که بر حدیث وصیت است.

یکی دیگر از اشکالاتی که ما گرفتیم این است که ایشان از بصره است و می‌گوید من یمانی هستم! تمام روایاتی که در کتب شیعه در رابطه با یمانی است -من شخصاً کار کردم- هیچ کدام از این روایت‌ها ندارد یمانی از عراق یا از بصره ظهور می‌کند. یک روایت هم نیست. ایشان می‌گوید من یمانی هستم و از بصره ظهور کردم!

بله، ما روایت داریم دجال از بصره، ظهور می‌کند.

علی ابن ابیطالب فرمود:

« وایاکم والدجالین من ولد فاطمة ، فإن من ولد فاطمة دجالین ویخرج دجال من دجلة البصرة »

التشريف بالمنن في التعريف بالفتن (الملاحم والفتن) - السيد ابن طاووس - ص ۲۴۹

اگر بنا است روایتی با ایشان تطبیق کند همین است. حاج آقای کورانی هم کتابی به نام دجال بصره نوشته است این قضیه کاملاً واضح و روشن است.

تقریباً ده، پانزده تا از تناقضاتی را که ایشان داشته این‌ها را جمع کرده‌ایم. بد نیست دوستان این تناقضات را که داشته باشند. شاید خیلی وقت‌ها در بحث و مناظرات کمک‌شان بکند.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته